

31999R1215

15.6.1999.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 148/1

**UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 1215/1999****od 10. lipnja 1999.****o izmjeni Uredbe br. 19/65/EEZ o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na određene kategorije sporazuma i usklađena djelovanja (\*)**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

na određenom području zajedničkoga tržišta, ili da se jedna ugovorna stranka složi s drugom da samo od nje kupuje određenu robu radi preprodaje, ili dva poduzetnika međusobno preuzimaju obveze u odnosu na isključivu nabavu i kupnju radi preprodaje;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 83.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije <sup>(1)</sup>,

- (2) budući da je temeljem Uredbe br. 19/65/EEZ Komisija posebice donijela Uredbu (EEZ) br. 1983/83 od 22. lipnja 1983. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na kategorije ugovora o isključivoj distribuciji <sup>(6)</sup>, Uredbu (EEZ) br. 1984/83 od 22. lipnja 1983. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na kategorije ugovora o isključivoj kupnji <sup>(7)</sup> i Uredbu (EEZ) br. 4087/88 od 30. studenoga 1988. o primjeni članka 81. stavka 3. Ugovora na kategorije ugovora o franšizi <sup>(8)</sup> (propisi o izuzeću);

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta <sup>(2)</sup>,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora <sup>(3)</sup>,

- (3) budući da je 22. siječnja 1997. Komisija objavila Zelenu knjigu o vertikalnim ograničenjima u politici tržišnoga natjecanja Zajednice koja je potaknula široku javnu raspravu o primjeni članka 81. stavaka 1. i 3. Ugovora na vertikalne sporazume i usklađena djelovanja;

- (1) budući da je Uredbom br. 19/65/EEZ <sup>(4)</sup> Vijeće ovlastilo Komisiju, ne dovodeći u pitanje primjenu Uredbe Vijeća br. 17, prve uredbe za provedbu članaka 81. i 82. Ugovora <sup>(5)</sup>, da u skladu s člankom 81. stavkom 3. Ugovora donese uredbe kojima se proglašava da se članak 81. stavak 1. ne primjenjuje na određene kategorije sporazuma, posebice na one u kojima su ugovorne strane samo dva poduzetnika, pri čemu je jedna ugovorna strana suglasna s drugom da će samo toj drugoj strani isporučiti određene robe radi preprodaje

- (4) budući da su reakcije država članica, Europskog parlamenta, Gospodarskog i socijalnog odbora, Odbora regija i zainteresiranih strana na Zelenu knjigu načelno u korist reforme politike tržišnoga natjecanja Zajednice u odnosu na vertikalne sporazume; budući da propise o skupnom izuzeću treba odgovarajuće preispitati;

(\*) Napomena: Naslov Uredbe br. 19/65/EEZ usklađen je tako da uzima u obzir novu numeraciju Ugovora o osnivanju Europske zajednice u skladu s člankom 12. Ugovora iz Amsterdama; prvobitno se pozivalo na članak 85. stavak 3. Ugovora.

<sup>(1)</sup> SL C 365, 26.11.1998., str. 27.

<sup>(2)</sup> Mišljenje dostavljeno 15. travnja 1999. (još nije objavljeno u *Službenom listu*).

<sup>(3)</sup> SL C 116, 28.4.1999.

<sup>(4)</sup> SL 36, 6.3.1965., str. 533/65. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 1994.

<sup>(5)</sup> SL 13, 21.2.1962., str. 204/62. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 1994.

<sup>(6)</sup> SL L 173, 30.6.1983., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1582/97 (SL L 214, 6.8.1997., str. 27.).

<sup>(7)</sup> SL L 173, 30.6.1983., str. 5. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1582/97.

<sup>(8)</sup> SL L 359, 28.12.1988., str. 46. Uredba kako je izmijenjena Aktom o pristupanju iz 1994.

- (5) budući da takva reforma mora zadovoljiti dva zahtjeva koji se odnose na osiguranje djelotvorne zaštite tržišnoga natjecanja i odgovarajuće pravne sigurnosti poduzeća; budući da prilikom ostvarivanja ovih ciljeva treba voditi računa o tome da se što je moguće više pojednostave upravni nadzor i zakonski okviri; budući da se na istom stupnju tržišne snage vertikalna ograničenja općenito smatraju manje štetnima za tržišno natjecanje od horizontalnih ograničenja;
- (6) budući da se navedeni propisi o izuzeću ne ograničavaju samo na utvrđivanje kategorija sporazuma na koje se primjenjuju, te na utvrđivanje ograničenja ili klauzula koje sporazumi ne smiju sadržavati, već i navode izuzete klauzule; budući da se ovaj zakonodavni pristup ugovornim odnosima načelno smatra prekrutim u gospodarskom okruženju u kojemu se strukture i tehnike distribucije brzo mijenjaju;
- (7) budući da navedeni propisi o izuzeću vrijede samo za one kategorije dvostranih isključivih ugovora koji su zaključeni radi preprodaje robe, koji se bave isključivom distribucijom i/ili isključivom kupnjom robe, ili koji sadrže ograničenja kod ustupanja ili korištenja prava industrijskoga vlasništva; budući da oni iz svojega područja djelovanja isključuju, između ostaloga, vertikalne sporazume između više od dva poduzetnika, ugovore o selektivnoj distribuciji, ugovore o pružanju usluga, ugovore o nabavi i/ili kupnji roba i usluga namijenjenih preradi ili ugradbi; budući da zbog toga značajan broj vertikalnih sporazuma ispunjava uvjete za izuzeće po članku 81. stavku 3. Ugovora, tek kada ih Komisija pojedinačno provjeri, što značajno ograničava pravnu sigurnost dotičnih poduzetnika i nepotrebno otežava upravni nadzor;
- (8) budući da je diskusija koja je uslijedila nakon objavljivanja Zelene knjige skrenula pozornost na činjenicu da se kod pretpostavki za primjenu članka 81. stavaka 1. i 3. mora voditi računa o gospodarskim učincima vertikalnih sporazuma; budući da svaki gospodarski kriterij koji ograničava područje djelovanja skupnog izuzeća, a, radi protukonkurentskih učinaka koje sporazum može proizvesti, mora voditi računa o udjelu koji na dotičnom tržištu ima poduzetnik o kojem se radi;
- (9) budući da bi stoga Komisija trebala imati ovlaštenje zamijeniti postojeću zakonsku regulativu jednostavnijom, fleksibilnijom i cilju usmjerenijom koja može vrijediti za sve vrste vertikalnih sporazuma; budući da, ukoliko područje primjene uredbe o izuzeću koje vrijedi za takve sporazume treba proširiti na ovaj način, trebali bi postojati kriteriji pragova tržišnog udjela kojima bi se odredile okolnosti u okviru kojih bi se, imajući u vidu moguće gospodarske učinke sporazuma, uredba prestala primjenjivati; budući da se kod određivanja pragova tržišnih udjela mora uzeti u obzir tržišna snaga konkretnog poduzetnika; budući da određena stroga protukonkurentska vertikalna ograničenja, poput minimalne i fiksne cijene preprodaje i određene vrste teritorijalne zaštite, treba isključiti iz primjene uredbe, bez obzira na tržišni udjel poduzetnika o kojem se radi;
- (10) budući da Komisiji ovlasti koje ima prema Uredbi br. 19/65/EEZ ne dopuštaju provođenje reforme propisa koji su trenutačno na snazi, a koja bi vrijedila za sve tipove vertikalnih sporazuma; budući da područje primjene članka 1. stavka 1. točke (a) i stavka 2. točke (b) navedene Uredbe treba proširiti tako da vrijedi za sve sporazume na koje se odnosi članak 81. stavak 1. Ugovora, koje sklapaju dva ili više poduzetnika, od kojih svaki u svrhu sporazuma posluje na nekom drugom stupnju proizvodnje ili distribucijskoga lanca i koji se odnose na uvjete pod kojima stranke mogu kupiti, prodati ili preprodati određene robe ili usluge (vertikalni sporazumi), uključujući ugovore o isključivoj distribuciji, ugovore o isključivoj kupnji, o franšizi i o selektivnoj distribuciji, ili bilo koju njihovu kombinaciju, određene neregipročne vertikalne sporazume zaključene između konkurentskih poduzetnika, kao i vertikalne sporazume između udruženja malih i srednjih trgovaca na malo i njihovih članova, ili između takvih udruženja i njihovih dobavljača;
- (11) budući da je navedenim uredbama o izuzeću Komisija ovlaštena, u skladu s člankom 7. Uredbe br. 19/65/EEZ, uskratiti pogodnost primjene tih uredbi, kad u pojedinom slučaju sporazum ili mreža sličnih sporazuma ima određene učinke koji su nespojivi s pretpostavkama iz članka 81. stavka 3.; kako bi se osigurao djelotvoran nadzor tržišta i veća decentralizacija u primjeni pravila Zajednice o tržišnom natjecanju, preporučuje se predvidjeti da u

slučajevima u kojima se učinci takvih sporazuma pojave u području države članice, ili u jednom njegovom dijelu koji ima sva obilježja zasebnog tržišta, nadležno tijelo te države članice može uskratiti pogodnost skupnog izuzeća na svom području i donijeti odluku kojom će se takvi učinci otkloniti; budući da navedeni članak 7. treba odgovarajuće nadopuniti određivanjem okolnosti u kojima nadležna tijela države članice mogu uskratiti pogodnost primjene propisa o skupnom izuzeću;

- (12) budući da se, kako bi se jamčio djelotvoran nadzor nad učincima koji se na određenom tržištu pojavljuju iz paralelnih mreža sličnih sporazuma, uredbom o skupnom izuzeću mogu utvrditi uvjeti pod kojima se primjena te mreže sporazuma može uredbom isključiti; budući da se ti uvjeti mogu temeljiti na kriterijima poput stope pokrivenosti tržišta ovim mrežama sporazuma; budući da će Komisija imati odgovarajuće ovlasti uredbom utvrditi da na određenom tržištu odgovarajući sporazumi ispunjavaju navedene uvjete; budući da u takvom slučaju Komisija mora utvrditi prijelazno razdoblje od najmanje šest mjeseci istekom kojega prestaje primjena skupnog izuzeća na odgovarajuće sporazume na tom tržištu; budući da uredba kojom se utvrđuje neprimjenjivanje skupnog izuzeća na odgovarajuće sporazume na određenom tržištu ima za posljedicu primjenu članka 81. Ugovora uz pojedinačno preispitivanje slučaja; budući da će se Komisija savjetovati sa Savjetodavnim odborom prije donošenja takve uredbe, a na zahtjev države članice i prije objave nacрта uredbe,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

#### Članak 1.

Uredba br. 19/65/EEZ ovime se mijenja kako slijedi:

#### 1. Članak 1. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje primjenu Uredbe br. 17 i u skladu s člankom 81. stavkom 3. Ugovora, Komisija može uredbom utvrditi da se članak 81. stavak 1. ne primjenjuje na:

- (a) kategorije sporazuma sklopljenih između dva ili više poduzetnika, od kojih svaki u svrhu sporazuma

posluje na različitom stupnju proizvodnje ili distribucijskoga lanca i koji se odnose na uvjete pod kojima stranke mogu kupiti, prodati ili preprodati određene robe ili usluge;

- (b) kategorije sporazuma u kojima sudjeluju samo dva poduzetnika i koji sadrže ograničenja u odnosu na stjecanje ili korištenje prava industrijskog vlasništva, posebice patenata, korisnih modela, industrijskoga dizajna ili žigova ili na prava koja proizlaze iz ugovora o ustupanju ili prava korištenja proizvodnih metoda postupaka ili znanja koja se odnose na uporabu ili primjenu industrijskih procesa.”;

- (b) u stavku 2. točki (b) brišu se riječi „klauzule koje moraju biti sadržane u sporazumima ili”;

- (c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. stavci 1. i 2. jednako se primjenjuju na kategorije usklađenih djelovanja.”

#### 2. Dodaje se sljedeći članak:

#### „Članak 1.a

Uredbom se sukladno članku 1. mogu odrediti uvjeti koji mogu dovesti do isključivanja njezine primjene na određene mreže sličnih sporazuma ili usklađenih djelovanja na određenom tržištu; kada se ovi uvjeti ispune, Komisija to može utvrditi uredbom i odrediti razdoblje istekom kojega se uredba sukladno članku 1. više neće primjenjivati na odgovarajuće sporazume ili usklađena djelovanja na tom tržištu. Takvo razdoblje ne smije biti kraće od šest mjeseci.”

#### 3. Članak 6. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija se savjetuje sa Savjetodavnim odborom o pitanjima ograničavajućih djelovanja i monopola:

- (a) u pogledu uredbe sukladno članku 1. prije objavljivanja nacрта uredbe i prije donošenja uredbe;
- (b) u pogledu uredbe sukladno članku 1. točki (a) prije objavljivanja nacрта uredbe ako to zatraži država članica, te prije donošenja uredbe.”
4. U članku 7. postojeći stavak postaje stavak 1., a dodaje se sljedeći stavak:
- „2. Ako u pojedinom slučaju sporazumi ili usklađena djelovanja na koje se primjenjuje uredba donesena sukladno

članku 1. imaju određene učinke koji su nespojivi s uvjetima utvrđenima u članku 81. stavku 3. Ugovora na državnom području države članice ili jednom njegovom dijelu koji ima sva obilježja zasebnoga tržišta, nadležno tijelo te države članice može na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Komisije ili fizičkih ili pravnih osoba koje imaju legitimni interes uskratiti pogodnost primjene te uredbe.”

*Članak 2.*

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europskih zajednica.*

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 10. lipnja 1999.

Za Vijeće  
Predsjednik  
K.-H. FUNKE

---